

Rondetafeldiscussie:

Curriculumonderzoek en de bijdrage aan onderwijspraktijk en -beleid

Georganiseerd door bestuur VOR-divisie Curriculum: Carla van Boxtel (EUR, UVA), Harrie Eijkelhof (UU), Thoni Houtveen (HU), Susan McKenney (UT, OU), Nienke Nieveen (SLO)

Inleiding: Jelle Kaldewaij (directeur Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek)

Aanleiding en stellingname

In juli 2012 is het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek opgericht. Vertegenwoordiging van onderwijsveld, onderwijsonderzoek en overheid in het regieorgaan moet ervoor zorgen dat de agenda's van fundamenteel onderzoek, praktijkgericht onderzoek en beleidsonderzoek beter op elkaar worden afgestemd, en dat onderzoek beter aansluit op de praktijk. Deze rondetafeldiscussie voeren we aan de hand van een *position paper* waarin de stelling wordt ingenomen en toegelicht dat het curriculumdomein bij uitstek een domein is waar onderzoek, beleid en praktijk hand in hand gaan en dat juist de verbinding tussen deze gebieden van groot belang is voor modernisering en succesvolle invoering van curricula. Curriculumonderzoekers stellen over het algemeen vraagstukken aan de orde die (al of niet in combinatie met elkaar) te maken hebben met:

- *de keuzes van de concrete uitlijning en invulling van een curriculum* met gerelateerde thema's als curriculaire overlappendheid; samenhang binnen en tussen curricula; schoolspecifieke keuzes en invullingen; vakinhoudelijke en vakdidactische vernieuwingen in combinatie met professionele ontwikkeling van leraren en opleiders; ICT in het curriculum; meer authentieke vormen van toetsing en beoordeling;
- *beleidsmatige aspecten van curriculaire besluitvorming* met thema's als de (her)formulering en vaststelling van leerplankaders (bijv. in de vorm van een kerncurriculum); de wisselwerking tussen landelijk leerplanbeleid en schoolbeleid (in het kader van de autonomievergroting van scholen); internationaal vergelijkende analyses van curricula en curriculumontwikkeling;
- *het ontwikkelen, beproeven en implementeren van curricula* met thema's als de ontwikkeling en het gebruik van (ICT-rijke) curriculummaterialen en leermiddelen; het gebruik van ICT bij curriculumontwikkeling; het bevorderen van afstemming tussen het beoogde, uitgevoerde en bereikte curriculum; curriculumanalyse en –evaluatie (als onderdeel van evidence-informed leerplanontwikkeling); curriculumanalyse en –evaluatie als onderdeel op doelgericht werken aan opbrengsten); methodologische aspecten van empirisch curriculumonderzoek;
- *deskundigheidsbevordering van docenten, schoolleiders en opleiders* waarbij het gaat om deskundigheidsbevordering en ondersteuning op het terrein van curriculumontwikkeling, docentontwikkeling, en school/teamontwikkeling. Het bepalen van een normatief kader voor

curricula en de concrete invulling en vormgeving ervan, veronderstelt dat er keuzes worden gemaakt.

Dergelijke vraagstukken hebben betrekking op meerdere curriculumniveaus: van het onderwijsstelsel of een onderdeel daarvan (macro), op het niveau van de school, de instelling of het bedrijf (meso), op het niveau van de klas- of leersituatie (micro); ze kunnen ook betrekking hebben op mogelijke wisselwerkingen en discrepanties tussen deze niveaus. Via deze vraagstukken komen beleid, praktijk en wetenschap natuurlijkerwijs bij elkaar. Onderzoekers die zich op dit terrein bewegen hebben een duidelijke rol bij het signaleren en duiden van vraagstukken (e.g. via vormen van trendanalyse), bij het -waar mogelijk- helpen oplossen ervan (e.g. via ontwerponderzoek) en bij het volgen van de implementatie en opschaling van veranderingen (e.g. via monitoringstudies).

Opzet van rondetafeldiscussie

Na een korte inleiding van Jelle Kaldewaij (directeur Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek) over de stand van zaken rond het regieorgaan, lichten we het position paper kort toe waarna de discussie tussen de aanwezigen wordt geopend.

Achtergrond van de discussie

De rondetafeldiscussie is een vervolg op de discussiebijeenkomst tijdens de ORD2012 in Wageningen dat gekoppeld was aan het advies van de commissie de Graaf naar de waarde en positie van de onderwijswetenschappen in Nederland (Nationaal Plan Toekomst onderwijs/leerwetenschappen) en het kwartiermakersrapport van Coonen en Nijssen (Wetenschap en vakmanschap). Inmiddels is in juli 2012 het voorgestelde regieorgaan opgericht. Via dit regieorgaan bundelen OCW en NWO onderzoeksmiddelen. Het regieorgaan moet er vervolgens zorg voor dragen dat het beschikbare geld effectiever en efficiënter wordt ingezet, met uiteindelijk als doel dat de kloof tussen onderzoek, beleid en praktijk wordt verkleind. Het regieorgaan zal het gebruik van onderzoeksresultaten door leraren, schoolleiders, schoolbesturen en beleidsmakers bevorderen, onder andere door hen te betrekken bij de totstandkoming van de programmering, de beoordeling van de onderzoeksprojecten en de uitvoering van het onderzoek.